

Sygn. akt IV U 1945/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 listopada 2016 roku

Sąd Okręgowy/Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Częstochowie

Wydział IV

w składzie:

Przewodniczący SSO Robert Grygiel

Protokolant Karina Zbroińska

po rozpoznaniu w dniu 9 listopada 2016 roku w Częstochowie na rozprawie

sprawy T. A.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w C.

o wysokość emerytury, o ustalenie kapitału początkowego

na skutek odwołania T. A.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w C.

z dnia 23 września 2015 roku numer (...) o wysokość emerytury

z dnia 10 sierpnia 2016 roku numer (...) o ustalenie kapitału początkowego

z dnia 11 sierpnia 2016 roku numer (...) o wysokość emerytury

1. umarza postępowanie w zakresie odwołania od decyzji z dnia 23 września 2015 roku numer (...) w części dotyczącej ustalenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego w wysokości 61,44%;

2. oddala odwołania w pozostałym zakresie.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 23 września 2015 roku nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. przyznał T. A. prawo do emerytury, poczynając od dnia (...) sierpnia 2014 roku, tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego.

Do obliczenia wysokości emerytury zgodnie z art. 53 ustawy emerytalnej przyjęto podstawę wymiaru renty, wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia ustalając na 58,98%, a podstawę wymiaru na kwotę 422,98 zł. Do ustalenia wysokości emerytury Zakład uwzględnił okresy składkowe w wymiarze 11 lat, 4 miesiące i 16 dni, tj. 136 miesięcy. Ustalona w powyższy sposób emerytura wyniosła 234,42 zł, a po waloryzacji od dnia 1 marca 2015 roku 707,76 zł.

Do obliczenia wysokości emerytury zgodnie z art. 26 ustawy emerytalnej przyjęto kwotę składki zaewidencjonowanej na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynoszącą 352,33 zł, kwotę zwaloryzowanego kapitału początkowego wynoszącą 188.619,35 zł, średnie dalsze trwanie życia wynoszące 252,70 miesięcy. Ustalona w powyższy sposób emerytura wyniosła 747,81 zł.

Do ustalenia wysokości emerytury zgodnie z art. 183 ustawy emerytalnej organ rentowy przyjął 20% emerytury obliczonej na podstawie art. 53 oraz 80% emerytury obliczonej na podstawie art. 26, jej wysokość ustalając na kwotę 739,80 zł, a po waloryzacji od dnia 1 marca 2015 roku 880,45 zł.

Odwołanie od powyższej decyzji wniosła T. A., zarzucając że jej świadczenie nie zostało obliczone z jej zarobków i z całkowitej niezdolności do pracy. Nadto przy obliczaniu wysokości jej świadczenia organ rentowy nie uwzględnił okresu nieskładkowego od 3 kwietnia 1988 roku do 18 sierpnia 2014 roku, kiedy pobierała rentę oraz wyliczonego przez biegłą z zakresu rachunkowości wskaźnika podstawy wymiaru wynoszącego 61,44%.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podnosząc że wyrok Sądu Okręgowego w Częstochowie z dnia 14 października 2015 roku w sprawie IV U 2006/14, którym nakazano wyliczenie kapitału początkowego ubezpieczonej przy zastosowaniu wskaźnika podstawy wymiaru wynoszącego 61,44% oraz do obliczenia emerytury na podstawie art. 26 ustawy emerytalnej przy uwzględnieniu wskaźnika podstawy wymiaru kapitału początkowego wynoszącego 61,44% jest nieprawomocny i jako taki nie wiąże ZUS-u.

Decyzją z dnia 10 sierpnia 2016 roku nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. – wykonując prawomocny wyrok Sądu Okręgowego w Częstochowie z dnia 14 października 2015 roku wydany w sprawie IVU 2006/14 – ponownie ustalił wartość kapitału początkowego dla T. A. na dzień 1 stycznia 1999 roku. Ustalając wartość kapitału początkowego ubezpieczonej organ rentowy:

- do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy organ rentowy przyjął przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. od 1 stycznia 1977 roku do 31 grudnia 1986, **wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego ustalając na 61,44%**, podstawę wymiaru kapitału ustalając na kwotę 750,11 zł;

- uwzględnił okresy składkowe w wymiarze 11 lat, 4 miesięcy i 16 dni, tj. 136 miesięcy;

- uwzględnił współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wynoszący 60,47%;

- uwzględnił średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach, które dla osób w wieku 62 lat wynosi 209 miesięcy.

Obliczony z uwzględnieniem powyższych danych kapitał początkowy ubezpieczonego wyniósł 60.123,03 zł.

Od powyżej decyzji odwołała się T. A., podnosząc że organ rentowy zaniżył jej wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego, ustalając go na 60,47%, podczas gdy wyrokiem z dnia 14 października 2015 roku Sąd Okręgowy w Częstochowie ustalił ten wskaźnik na 61,44%.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie.

Decyzją z dnia 11 sierpnia 2016 roku nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. – wykonując prawomocny wyrok Sądu Okręgowego w Częstochowie z dnia 14 października 2015 roku wydany w sprawie IVU 2006/14 – przeliczył wysokość emerytury T. A., poczynając od dnia (...) sierpnia 2014 roku, tj. od nabycia prawa do emerytury.

Do obliczenia wysokości emerytury zgodnie z art. 53 ustawy emerytalnej przyjęto dotychczasową postawę wymiaru świadczenia, wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia ustalając na 58,98%, a podstawę wymiaru na kwotę 422,98 zł. Do ustalenia wysokości emerytury Zakład uwzględnił okresy składkowe w wymiarze 11 lat, 4 miesięcy i 16 dni, tj. 136 miesięcy. Ustalona w powyższy sposób emerytura wyniosła 234,42 zł, a po waloryzacji od dnia 1 marca 2015 roku 707,76 zł.

Do obliczenia wysokości emerytury zgodnie z art. 26 ustawy emerytalnej przyjęto kwotę składki zaewidencjonowanej na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynoszącą 352,33 zł, kwotę zwaloryzowanego kapitału początkowego

wynoszącą 191.562,69 zł, średnie dalsze trwanie życia wynoszące 252,70 miesięcy. Ustalona w powyższy sposób emerytura wyniosła 759,46 zł.

Do ustalenia wysokości emerytury zgodnie z art. 183 ustawy emerytalnej organ rentowy przyjął 20% emerytury obliczonej na podstawie art. 53 oraz 80% emerytury obliczonej na podstawie art. 26, jej wysokość ustalając na kwotę 759,46 zł, a po waloryzacji od dnia 1 marca 2016 roku 882,56 zł.

Odwołanie od powyżej decyzji wniosła T. A., podnosząc że organ rentowy zaniżył jej wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego, ustalając go na 60,47%, podczas gdy wyrokiem z dnia 14 października 2015 roku Sąd Okręgowy w Częstochowie ustalił ten wskaźnik na 61,44%.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie.

Odwołania od powyższych trzech decyzji z dnia 23 września 2015 roku, z dnia 10 sierpnia 2016 roku i z dnia 11 sierpnia 2016 roku zostały połączone do wspólnego rozpoznania i orzekania.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Decyzją z dnia 29 września 2014 roku numer (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. odmówił ubezpieczonej T. A. przeliczenia emerytury w trybie art. 183 ust. 5 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Decyzją z dnia 7 listopada 2014 roku numer (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. przeliczył wysokość przysługującej T. A. emerytury, poczynając od dnia (...) września 2014 roku, tj. od miesiąca, w którym osiągnęła wiek 60 lat i 5 miesięcy.

Decyzją z dnia 7 listopada 2014 roku numer (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. odmówił ubezpieczonej T. A. ponownego ustalenia wartości kapitału początkowego, ponieważ przedłożone przez nią dowody nie powodowały zmiany wartości kapitału.

Decyzją z dnia 9 kwietnia 2015 roku numer (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. przeliczył wysokość przysługującej T. A. emerytury, poczynając od dnia 19 sierpnia 2014 roku.

Od powyższych decyzji odwołała się ubezpieczona, wnosząc o przeliczenie wysokości jej emerytury z uwzględnieniem rzeczywistych zarobków, jakie osiągała w okresie zatrudnienia w (...) S.A. w latach 1976-1977 oraz zarzucając, że jej emerytura nie uległa podwyższeniu i jest w takiej samej wysokości, jak wypłacana dotychczas renta z tytułu całkowitej niezdolności do pracy.

Wyrokiem z dnia 14 października 2015 roku wydanym w sprawie IV U 2006/14 Sąd Okręgowy w Częstochowie zmienił zaskarżoną decyzję organu rentowego z dnia 7 listopada 2014 roku numer (...) oraz decyzję z dnia 7 listopada 2014 roku i z dnia 9 kwietnia 2015 roku numer (...) w ten sposób, że zobowiązał organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych w C. do wyliczenia ubezpieczonej T. A. kapitału początkowego przy uwzględnieniu wskaźnika wysokości kapitału początkowego wynoszącego 61,44% oraz do obliczenia wysokości emerytury na podstawie art. 26 ustawy o emeryturach i rentach Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przy uwzględnieniu wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego 61,44% i umorzył postępowanie co do ustalenia emerytury na podstawie art. 183 ust. 5 ustawy o emeryturach i rentach Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Powyższy wyrok uprawomocnił się z dniem 17 maja 2016 roku, a następnie w dniach 10 i 11 sierpnia 2016 roku organ rentowy wydał wykonujące go decyzje nr (...), które zostały opisane powyżej.

Nadto ponieważ w toku postępowania w sprawie IV U 2006/14 T. A. osiągnęła powszechny wiek emerytalny wynoszący dla niej zgodnie z przepisem 24 ust. 1a pkt 5 ustawy z dnia 17 grudnia 1988 roku o emeryturach

i rentach z Funduszu Ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2016 roku, poz. 887 ze zm.), tj. 60 lat i 5 miesięcy, organ rentowy wydał decyzję z dnia 23 września 2015 roku nr (...), którą przeliczył odwołującej świadczenie według tzw. systemu mieszanego z art. 183 ust. 5 ustawy emerytalnej.

(v. akta rentowe)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołania ubezpieczonej nie zasługują na uwzględnienie.

Ustalony w niniejszej sprawie stan faktyczny jest niesporny, zaś wszystkie trzy wniesione przez ubezpieczoną odwołania w istocie sprowadzają się do dwóch żądań. Po pierwsze T. A. żąda ustalenia wartości kapitału początkowego, a w dalszej konsekwencji wysokości emerytury, przy zastosowaniu wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wynoszącego 61,44% i po drugie żąda ona ustalenia wartości kapitału początkowego i następnie wysokości emerytury przy uwzględnieniu okresu pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy od 3 kwietnia 1988 roku do 18 sierpnia 2014 roku jako okresu nieskładkowego.

Zgodnie z art. 47713 § 1 k.p.c., zmiana przez organ rentowy zaskarżonej decyzji lub wojewódzki zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności zaskarżonego orzeczenia przed rozstrzygnięciem sprawy przez sąd – przez wydanie decyzji lub orzeczenia uwzględniającego w całości lub w części żądanie strony – powoduje umorzenie postępowania w całości lub w części. Poza tym zmiana lub wykonanie decyzji lub orzeczenia nie ma wpływu na bieg sprawy.

Jak wynika ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, decyzją z dnia 10 sierpnia 2016 roku nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. – wykonując prawomocny wyrok Sądu Okręgowego w Częstochowie z dnia 14 października 2015 roku – ponownie ustalił wartość kapitału początkowego dla T. A. na dzień 1 stycznia 1999 roku. Ustalając wartość kapitału początkowego ubezpieczonej organ rentowy do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy organ rentowy przyjął przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. od 1 stycznia 1977 roku do 31 grudnia 1986, wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego ustalając **na 61,44%**, a podstawę wymiaru kapitału ustalając na kwotę 750,11 zł. Następnie decyzją z dnia 11 sierpnia 2016 roku nr (...) organ rentowy przeliczył wysokość emerytury T. A., do ustalenia jej części zgodnie z art. 26 ustawy emerytalnej przyjmując kapitał początkowy ustalony decyzją z dnia 10 sierpnia 2016 roku.

Z powyższego jednoznacznie wynika, że w/w decyzjami organ rentowy w istocie zmienił także zaskarżoną decyzję z dnia 23 września 2015 roku nr (...) w ten sposób, że do ustalenia wysokości emerytury na podstawie art. 26 ustawy emerytalnej przyjął kapitał początkowy ustalony przy zastosowaniu wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wynoszący 61,44%. Wobec powyższego żądanie T. A. ustalenia kapitału początkowego przy zastosowaniu wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wynoszącego 61,44% w istocie zostało przez organ rentowy zaspokojony, wobec czego wydanie w niniejszej sprawie wyroku w tym zakresie stało się zbędne.

Wobec powyższego Sąd Okręgowy na mocy art. 47713 § 1 k.p.c. orzekł jak w pkt 1 sentencji wyroku.

W pozostałym zakresie odwołania T. A. nie zasługują na uwzględnienie.

Obie zaskarżone decyzje z dnia 10 sierpnia 2016 roku nr (...) oraz z dnia 11 sierpnia 2016 roku nr (...) faktycznie ustalają kapitał początkowy odwołującej przy zastosowaniu wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wynoszącego 61,44%, a zatem żądanie ubezpieczonej zastosowania takiego właśnie wskaźnika jest bezprzedmiotowe.

Na marginesie należy przy tym zauważyć, że faktycznie w decyzji ZUS z dnia 10 sierpnia 2016 roku występuje wskazany przez odwołującą współczynnik 60,47%, jednakże nie jest to wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego – ten wynosi 61,44% – ale współczynnik proporcjonalny do osiągniętego przez odwołującą do dnia 31 grudnia 1998 roku wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego.

Odnosnie żądania ubezpieczonej ustalenia wartości kapitału początkowego i następnie wysokości emerytury przy uwzględnieniu okresu pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy od 3 kwietnia 1988 roku do 18 sierpnia 2014 roku jako okresu nieskładkowego należy wskazać, że legalne definicje okresów składkowych i nieskładkowych zawarte są w przepisach art. 6 i 7 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, w treści których nie zostały wymienione okresy pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy. W konsekwencji powyższego sporny okres nie mógł zostać uwzględniony do stażu emerytalnego wnioskodawczyni jako okres nieskładkowy.

Na marginesie należy przy tym zauważyć, że inaczej niż mogłoby się wydawać mając na uwadze reguły językowe języka potocznego, okresy składkowe i nieskładkowe nie obejmują swoim zakresem wszystkich okresów, które mógł przebyć dany ubezpieczony. Poza nimi na gruncie ustawy o emeryturach i rentach z FUS występują jeszcze okresy uzupełniające, a także okresy, które nie są okresami składkowymi, ani nieskładkowymi, ani uzupełniającymi – są to okresy w ogóle nie brane pod uwagę przy ustaleniu stażu emerytalnego. Do tych ostatnich okresów należą właśnie okresy pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy, czy choćby okresy urlopów bezpłatnych.

Wobec powyższego Sąd Okręgowy, na mocy art. 47714 § 1 k.p.c. orzekł jak w pkt 2 sentencji wyroku.